

Valsts kanceleja

NEVALSTISKO ORGANIZĀCIJU UN MINISTRU KABINETA
SADARBĪBAS MEMORANDA ĪSTENOŠANAS PADOME

Brīvības bulvāris 36, Rīga, LV-1520, tālr. 67082949, e-pasts nvo@mk.gov.lv, www.mk.gov.lv

5.3.2/12

**Nevalstisko organizāciju un Ministru kabineta sadarbības memoranda
īstenošanas padomes sēdes protokols**

Protokols Nr. 12

2021. gada 15. septembris

Attālināti (Rīgā, Brīvības bulvārī 36, Ministru kabineta Zaļajā zālē)

Sēdi vada:

Andris Gobiņš – Memoranda padomes vadītāja vietnieks, biedrības "Eiropas Kustība Latvijā" prezidents

Sēdē piedalās padomes locekļi un to pārstāvji:

1. Jānis Citskovskis – Memoranda padomes vadītājs, Valsts kancelejas direktors
2. Agnese Rācene-Krūmiņa (aizvieto Raivi Kronbergu) – Tieslietu ministrijas pārstāve
3. Ingus Alliks – Labklājības ministrijas valsts sekretārs
4. Diāna Rasuma (aizvieto Edvīnu Balševicu) – Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas pārstāve
5. Pēteris Vilks – Pārresoru koordinācijas centra vadītājs
6. Āris Ādlers – biedrības "Alianse Pārnozāriskai Ilgtspējīgai attīstībai" prezidents
7. Agnija Jansone – biedrības "Latvijas Jaunatnes padome" pārstāve
8. Uldis Dūmiņš – biedrības "Latvijas Pilsoniskā alianse" pārstāvis
9. Agnese Frīdenberga - biedrības "Sabiedriskās politikas centrs "Providus"" pārstāve
10. Inese Vaivare – biedrības "Latvijas Platforma attīstības sadarbībai" direktore

Citi sēdes dalībnieki:

Arina Andreičika – Finanšu ministrija

Oskars Erdmanis – Latvijas Republikas Valsts kontrole

Ivita Peipiņa – biedrība "Latvijas Pašvaldību savienība"

Māris Pūķis – biedrība "Latvijas Pašvaldību savienība"

Kurts Auza – Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija

Inita Pauloviča – Valsts kanceleja

Inese Kuške – Valsts kanceleja

Līva Matuzele – biedrība "Centrs MARTA"

Aigars Opihtins – sabiedriskā organizācija "Evolūcija"

Una Lapskalna – biedrība ""

Māris Jonovs – biedrība "Drošās ielas"

Anita Seļicka – biedrība "Latvijas Lauku forums"

Juris Dzelme – nodibinājums "Augstākās izglītības kvalitātes centrs"

Gunita Dzērve

Lauma Reniņa – biedrība "Hospiss.lv"

Terezija Mackare – biedrība "Rīgas aktīvo senioru alianse"

Vijārs Griķis – biedrība "Latvijas Brīvprātīgo ugunsdzēsēju biedrību apvienība"
 Zinta Miezaine – biedrība "Risinājumu darbnīca"
 Kristīne Zonberga – biedrība "Latvijas Pilsoniskā alianse"
 Gunta Robežniece – Kultūras ministrija
 Ilze Trušinska – Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija
 Elīna Sakniņa – Finanšu ministrija
 Gita Mežupa – Finanšu ministrija
 Daiga Skvorcova – biedrība "Mērsraga Invalīdu Atbalsta Centrs"
 Jevgēnija Butņicka – Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija
 Andris Alksnis - biedrība "Rīgas attīstības biedrība" / biedrība "Latvijas Māsu asociācija"

Protokolē:

Zane Legzdina-Joja – Valsts kancelejas Valsts pārvaldes politikas departamenta konsultante sabiedrības līdzdalības jautājumos

Sēdi sāk plkst. 12.00

Sēdes darba kārtība:

	Jautājums	Ziņo/Uzaicinātie
1.	15.09.2021. sēdes darba kārtības apstiprināšana	Andris Gobiņš Memoranda padomes vadītāja vietnieks, biedrības "Eiropas Kustība Latvijā" prezidents
2.	Atvērtības standartu pašvaldībām izstrāde	Diāna Rasuma Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija Līga Stafecka Biedrība "Sabiedriskās politikas centrs "Providus""
3.	Pašvaldību sadarbības iespējas ar iedzīvotājiem: jaunie izaicinājumi	Māris Pūķis Biedrība "Latvijas Pašvaldību savienība"
4.	Valsts kontroles darba aktualitātes pašvaldībās	Oskars Erdmanis Latvijas Republikas Valsts kontrole
5.	Domnīcas "Jēgpilna sabiedrības līdzdalība" atziņas par līdzdalību pašvaldībās	Kristīne Zonberga Biedrība "Latvijas Pilsoniskā alianse" Valsts kanceleja

1. jautājums

15.09.2021. sēdes darba kārtības apstiprināšana

Ziņo: A. Gobiņš

Nolemts:

Apstiprināt 15.09.2021. sēdes darba kārtību, tostarp piedāvājumu diskusiju par jautājumu organizēt sēdes noslēguma daļā pēc visu pārstāvju prezentācijām.

2. jautājums

Ziņo: D. Rasuma, L. Stafecka

D. Rasuma iepazīstina ar Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas aktualitātēm saistībā ar mērķi iesaistīt iedzīvotājus pašvaldību darbā, uzsverot nevalstisko organizāciju nozīmīgo lomu pašvaldību labākas pārvaldības standartu praktiskā iedzīvināšanā.

L. Stafecka informē par izstrādātajiem atvērtības standartiem, kuru mērķis ir veicināt pašvaldību darba caurspīdīgumu, paužot cerību, ka standarti, lai gan ar rekomendējošu raksturu, noderēs pašvaldībām to darba pilnveidošanai, vienlaikus uzsverot, ka pašvaldības ir ļoti atšķirīgas. Visbeidzot aicina nevalstiskās organizācijas izmantot atvērtos standartus, lai vērtētu pašvaldību darbu, veidojot salīdzinošus pētījumus, indeksus.

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas pārstāves D. Rasumas un biedrības "Sabiedriskās politikas centrs "Providus"" pārstāves L. Stafeckas prezentācijas pieejamas Ministru kabineta tīmekļvietnē - <https://www.mk.gov.lv/lv/media/10803/download> un <https://www.mk.gov.lv/lv/media/10758/download>.

3. jautājums

Pašvaldību sadarbības iespējas ar iedzīvotājiem: jaunie izaicinājumi

Ziņo: M. Pūķis

M. Pūķis iepazīstina ar galvenajiem izaicinājumiem pašvaldību darbā pēc administratīvi teritoriālās reformas, uzsverot, ka izaicinājumi joprojām ir, ņemot vērā, ka ar pašvaldību darbību un attīstību saistītie jautājumi jārisina nepārtraukti. Pauž viedokli, ka pašvaldībām svarīga iedzīvotāju balss, kā arī būtiski, balstoties uz datiem, vērtēt situāciju katrā konkrētā pašvaldībā, tostarp, katrā apdzīvotajā vietā.

Biedrības "Latvijas Pašvaldību savienība" prezentācija pieejama Ministru kabineta tīmekļvietnē - <https://www.mk.gov.lv/lv/media/10736/download>.

4. jautājums

Valsts kontroles darba aktualitātes pašvaldībās

Ziņo: O. Erdmanis

O. Erdmanis informē par Valsts kontroles redzējumu un izveidotajiem instrumentiem pašvaldību darba efektivitātes pilnveidošanai, uzsverot, ka pašvaldību pārvaldības jautājumi ir būtiski visas sabiedrības interesēs un pašvaldības attīstības plānošana un sabiedrības iesaiste šajā procesā nedrīkst būt formāla. Aicina nevalstiskās organizācijas un iedzīvotājus būt aktīviem un piedāvāt priekšlikumus Valsts kontroles iespējamajām revīzijām.

Latvijas Republikas Valsts kontroles pārstāvja O. Erdmaņa prezentācija pieejama Ministru kabineta tīmekļvietnē - <https://www.mk.gov.lv/lv/media/10739/download>.

5. jautājums

Domnīcas "Jēgpilna sabiedrības līdzdalība" atziņas par līdzdalību pašvaldībās

Ziņo: K. Zonberga

K. Zonberga iepazīstina ar domnīcas darbu kopumā un sēžu laikā apspriesto attiecībā uz līdzdalības iespējām pašvaldībās, uzsverot iespējas risināt identificētos jautājumus, piemēram, veicot izmaiņas pašvaldības paraugnolikumā, pārdomājot saturu pašvaldību tīmekļvietnēs.

Biedrības "Latvijas Pilsoniskās alianse" pārstāves K. Zonbergas prezentācija pieejama Ministru kabineta tīmekļvietnē - <https://www.mk.gov.lv/lv/media/10800/download>.

Izsakās: I. Vaivare, U. Dūmiņš, Ā. Ādleris, A. Opihtins, I. Kuške, J. Dzelme, A. Gobiņš, D. Rasuma, L. Stafecka, M. Pūķis, O. Erdmanis, Z. Legzdiņa-Joja

Diskusija:

I. Vaivare uzsver, ka lielākoties pašvaldības ir informētas par to, kā būtu jāstrādā. Ierosina VARAM veikt kontroli, kā pēc administratīvi teritoriālās reformas jaunajās pašvaldībās tiek izstrādāti attīstības plānošanas dokumenti, konsolidēti saistošie noteikumi, jo pastāv nopietni riski, ka sabiedrība netiek iesaistīta jēgpilni.

U. Dūmiņš pauž viedokli, ka iedzīvotāji vēlas iesaistīties, uzsver atvērtības standartu nozīmību demokrātisko procesu uzlabošanā. Aicina piemērot atvērtības standartus arī pašvaldību komisiju darbam, ne tikai komitejām.

Ā. Ādleris uzsver, ka būtiski, lai kopienas būtu motivētas iesaistīties savas pašvaldības darba pilnveidošanā un jākoncentrējas uz pasīvo iedzīvotāju motivēšanu iesaistīties un līdzdarboties.

A. Opihtins aicina ārvalstīs dzīvojošos diasporas pārstāvjus iesaistīt Latvijā notiekošajos procesos.

I. Kuške informē, ka sēdē diskutētie jautājumi par līdzdalību pašvaldībās plānoti arī kā uzdevumi Latvijas Piektajā Atvērtās pārvaldības rīcības plānā, kas šobrīd ir izstrādes procesā.

J. Dzelme aicina stiprināt kopienas, kas pašas veidojas kādu tām aktuālu jautājumu risināšanā.

A. Gobiņš piedāvā ik gadu rudenī Memoranda padomē atsevišķu sēdi veltīt iedzīvotāju iesaistei pašvaldībās, veidot sadarbības memorandu pašvaldībām, kā arī domāt par kompensējošiem mehānismiem tiem aktīvistiem, kas iesaistās.

D. Rasuma pauž atbalstu iedzīvotāju iesaistes risinājumiem pašvaldību paraugnolikumā, vienlaikus informējot, ka ministrija turpinās darbu, lai atvērtības standartus iedzīvinātu praksē pašvaldību darbā.

L. Stafecka, balsoties uz ilgstošiem pētījumiem pašvaldību darbības jomā, uzsver, ka līdzdalības jēgpilnai nodrošināšanai ir nozīmīgs izpratnes jautājums pašvaldību amatpersonu un nodarbināto vidū, kurā nozīmīga loma ir sabiedrības spiedienam, kas šobrīd ir minimāls.

Ā. Ādleris aicina VARAM proaktīvi jau tagad rīkoties, lai jau izstrādātās rekomendācijas Sabiedrības līdzdalības nodrošināšanai pašvaldībās tiktu ieviestas praksē - negaidot jaunā Pašvaldības likuma pieņemšanu.

M. Pūķis uzsver, ka pašvaldībai būtu jāpiemīt autonomām tiesībām un nepieciešamo atbalstu tiem, kas vēlas līdzdarboties, piemēram, caur līdzdalības budžeta rīku un iespējām. Papildus vērš uzmanību, ka pašvaldībai iesaistoties nevalstisko organizāciju aktivitātēs, jābūt pārliecībai, ka plānotās darbības ir kopējās sabiedrības interesēs.

O. Erdmanis vēlreiz aicina pašvaldību iedzīvotājus un nevalstiskās organizācijas sazināties ar Valsts kontroli, lai identificētu risināmos jautājumus.

Z. Legzdiņa-Joja uzsver, ka izstrādes procesā esošās vadlīnijas sabiedrības iesaistei būs attiecināms arī uz pašvaldībās un Valsts kanceleja labprāt sadarbosies ar Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministriju un biedrību "Latvijas Pašvaldību savienība", lai tās popularizētu pašvaldību darbiniekiem rīkotajos pasākumos.

Nolemts:

- 1) Veidot kā tradīciju ikgadēju Memoranda padomes sēdi, kas veltīta līdzdalības iespējām pašvaldībās;
- 2) Aicināt visas ieinteresētās puses jau tūlītēji, negaidot jaunā Pašvaldību likuma pieņemšanu, savas kompetences ietvaros īstenot darbības, lai sekmētu pašvaldību sadarbību ar iedzīvotājiem.

Sēdi slēdz: plkst. 14.08

Sēdes audio ieraksts pieejams Ministru kabineta *Youtube* kontā:
https://www.youtube.com/watch?v=JbBqgxi_3MY.

Sēdi vadīja:

Memoranda padomes vadītāja vietnieks, biedrības "Eiropas Kustība Latvijā" prezidents	(paraksts*)	A. Gobiņš
---	-------------	-----------

Sēdi protokolēja:

Valsts kancelejas Valsts pārvaldes politikas departamenta konsultante sabiedrības līdzdalības jautājumos	(paraksts*)	Z. Legzdiņa-Joja
--	-------------	------------------

* Dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu